

به نام خدا

مقدمه

در تألیف این کتاب از کلیه کتب حسابداری صنعتی جدید و بعضی از کتب حسابداری مدیریت انگلیسی زبان استفاده شده و سعی بر این بوده که در ارائه مطالب کتاب از نتیجه بررسی و تجزیه و تحلیل موضوعات و روش‌های مطروحه در کتب مذکور و تجربیات عملی استفاده مطلوب بعمل آید که البته این کار با صرف سالها وقت صورت گرفته است. در هر فصل کتاب سعی شده موضوعات مطرح شده در آن به صورت ساده، کامل و با حفظ ارتباط با موضوعات سایر فصول کتاب بیان شود. در کلیه فصول کتاب، مثال‌های مختلفی با حل کامل مطرح شده و برتبت‌های حسابداری تأکید خاصی شده است. در پایان هر فصل مسائل مختلفی ارائه شده که این مسائل مجموعه‌ای از مسائل امتحانی CPA، CMA، مسائل انتخاب شده از کتاب‌های معتبر حسابداری صنعتی انگلیسی زبان و مسائل طرح شده توسط مؤلف می‌باشد. دانشجویان پس از مطالعه دقیق کلیه مطالب هر فصل قادر به حل مسائل خواهند بود.

کتاب حسابداری صنعتی در سه مجلد تألیف گردیده و اولین آن یعنی کتاب حاضر مشتمل بر ۶ فصل به شرح زیر می‌باشد:

- مفاهیم اساسی حسابداری صنعتی و طبقه‌بندی هزینه‌ها.
- هزینه‌یابی سربار کارخانه.
- سیستم‌های هزینه‌یابی و سیستم هزینه‌یابی سفارش کار.
- سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای.
- ضایعات، واحدهای معیوب و ضایعات مواد اولیه.
- هزینه‌یابی محصولات مشترک و فرعی.

در انتهای این مجلد یک پروژه حسابداری صنعتی مربوط به سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای وجود دارد که در این پروژه، سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای به طور گسترده مطرح شده است. توصیه می‌شود که کلیه دانشجویان رشته حسابداری این پروژه را انجام دهند. در این چاپ کتاب تعداد ۱۴ مسئله مربوط به فصول‌های مختلف این کتاب در ارتباط با انجمن حرفه‌ای حسابداری و حسابرسی با حل کامل ارائه شده است.

برای اطمینان از قابل درک بودن مطالب جدیدی که در هر چاپ به کتاب اضافه شده است، قبل از آن در چندین دوره درس حسابداری صنعتی توسط مؤلف تدریس شده است و پیشنهادهای دریافتی از دانشجویان مورد بررسی

قرار گرفته و در مواردی موجب تعدیل پیش نویس اولیه کتاب گردید. پاسخ کلیه مسائل کتاب توسط مؤلف تهیه گردیده که فقط در اختیار اساتیدی که کتاب را تدریس می نمایند، قرار داده می شود. جلد اول کتاب می تواند مورد استفاده افراد زیر قرار گیرد:

- دانشجویان دوره های کارشناسی حسابداری و مدیریت بازرگانی.
- داوطلبان آزمون ورودی کارشناسی ارشد حسابداری.
- داوطلبان آزمون ورودی جامعه حسابداران رسمی ایران.
- افراد شاغل در حرفه حسابداری و حسابرسی.

لازم می دانم از همکاری دوستان ارجمندم آقایان گاروهوانسیان فر و منوچهر ترکمنی که قسمت هایی از پیش نویس چاپ اول کتاب را مطالعه و پیشنهادات سازنده ای را ارائه نموده اند، از همسر خانم آناهید بارسقیان که محاسبات کتاب را کنترل نموده اند، از خواهرم سدا آبنوس و آقایان روبن میرزایان و حسین خمسه که متن پیش نویس چاپ های قبلی را با متن حروفچینی شده کنترل نموده اند، از کلیه اساتید محترم و دانشجویانی که در تألیف کتاب مشوق اینجانب بوده اند، تشکر نمایم. با این همه اگر خطائی هست از اینجانب است نه از آنهایی که مرا راهنما بوده اند. پیشنهادات سازنده صاحب نظران با تشکر مؤلف همراه خواهد بود.

این کتاب را به دختر عزیزم تینا تقدیم می کنم.

سورن آبنوس

فهرست

صفحه	عنوان
۵	مقدمه
۱۳	فصل اول: مفاهیم اساسی حسابداری صنعتی و طبقه بندی هزینه‌ها
۱۴	هزینه‌های مستقیم و هزینه‌های غیرمستقیم
۱۴	عوامل تشکیل دهنده هزینه‌های تولید یا قیمت تمام شده محصول
۱۶	بهای اولیه و بهای تبدیل
۱۷	نحوه رفتار هزینه‌ها
۱۷	هزینه‌های متغیر
۱۸	هزینه‌های ثابت
۱۹	هزینه‌های ثابت تعهد شده و هزینه‌های ثابت اختیاری
۲۰	هزینه‌های نیمه متغیر
۲۱	دوایر تولیدی و دوایر خدماتی (پشتیبانی)
۲۱	مرکز مسئولیت و مرکز هزینه
۲۲	انواع موجودی‌ها در شرکت‌های تولیدی
۲۲	سیستم‌های هزینه‌یابی
۲۵	فصل دوم: هزینه‌یابی سربار کارخانه
۲۵	برآورد سطح تولید
۲۵	ظرفیت تئوری یا ایده‌ال
۲۶	ظرفیت عملی
۲۶	ظرفیت نرمال یا عادی

۲۶	ظرفیت واقعی مورد انتظار
۲۶	مقایسه سطوح مختلف ظرفیت
۲۶	مبانی جذب هزینه‌های سربار کارخانه
۲۷	هزینه مواد مستقیم
۲۷	هزینه کار مستقیم
۲۷	ساعات کار مستقیم
۲۷	ساعات کار ماشین
۲۷	برآورد هزینه‌های سربار کارخانه
۲۸	نرخ از پیش تعیین شده سربار کارخانه
۲۹	هزینه مواد مستقیم
۲۹	هزینه کار مستقیم
۳۰	ساعات کار مستقیم
۳۰	ساعات کار ماشین
۳۱	سربار جذب شده کارخانه
۳۱	نرخ کلی و نرخ‌های سربار کارخانه دواير
۳۳	دواير توليدی و دواير خدماتی
۳۳	هزینه‌های سربار مستقیم دواير (تولیدی و خدماتی)
۳۳	هزینه‌های سربار غیرمستقیم دواير (تولیدی و خدماتی)
۳۳	تسهیم هزینه‌های برآورد شده دواير خدماتی به دواير تولیدی
۳۵	روش‌های مختلف تسهیم هزینه‌های برآورد شده دواير خدماتی به دواير تولیدی
۳۵	روش مستقیم
۳۵	روش یکطرفه
۳۶	روش ریاضی یا دو طرفه
۳۷	نرخ از پیش تعیین شده سربار دواير تولیدی
۳۹	محاسبات مربوط به تسهیم هزینه‌های دواير خدماتی به دواير تولیدی به روش مستقیم
۴۲	محاسبات مربوط به تسهیم هزینه‌های دواير خدماتی به دواير تولیدی به روش یکطرفه
۴۸	نرخ از پیش تعیین شده سربار ثابت و سربار متغیر کارخانه دواير تولیدی
۵۰	محاسبات مربوط به تسهیم هزینه‌های دواير خدماتی به روش مستقیم

۵۱	محاسبات مربوط به تسهیم هزینه‌های دواير خدماتی به روش یکطرفه
۵۵	هزینه‌های واقعی سربار کارخانه
۵۵	تسهیم هزینه‌های واقعی دواير خدماتی
۵۵	به دواير تولیدی در هزینه‌یابی نرمال
۵۶	تسهیم هزینه‌های واقعی دواير خدماتی
۵۶	به دواير تولیدی در هزینه‌یابی واقعی
۵۷	مسائل
۶۷	فصل سوم: سیستم‌های هزینه‌یابی و سیستم هزینه‌یابی سفارش کار
۶۷	سیستم هزینه‌یابی سفارش کار
۶۸	سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای
۶۸	روش‌های هزینه‌یابی محصول
۶۹	سیستم هزینه‌یابی سفارش کار: گردش حساب‌های صنعتی - هزینه‌یابی واقعی
۶۹	ثبت‌های حسابداری در سیستم هزینه‌یابی سفارش کار: هزینه‌یابی واقعی
۷۳	صورت قیمت تمام شده کالای ساخته شده و فروش رفته
۷۶	مثال تشریحی سیستم هزینه‌یابی سفارش کار - هزینه‌یابی واقعی
۸۶	سیستم هزینه‌یابی سفارش کار: گردش حساب‌های صنعتی -
۸۶	هزینه‌یابی نرمال
۸۸	ثبت‌های حسابداری در سیستم هزینه‌یابی سفارش کار: هزینه‌یابی نرمال
۸۹	مثال هزینه‌یابی نرمال
۹۷	تعیین کسریا اضافه جذب سربار کارخانه
۹۷	انحراف هزینه و انحراف ظرفیت
۱۰۱	بستن کسریا اضافه جذب سربار کارخانه در پایان سال مالی
۱۰۶	سه مسئله حل شده
۱۱۶	ضمیمه اول
۱۱۶	سیستم دائمی موجودی
۱۱۷	روش‌های هزینه‌یابی موجودی در سیستم دائمی موجودی
۱۱۷	اولین صادره از اولین وارده

۱۱۷	اولین صادره از آخرین وارده
۱۱۷	میانگین متحرک
۱۱۸	۱- اولین صادره از اولین وارده
۱۱۹	۲- اولین صادره از آخرین وارده
۱۲۰	۳- میانگین موزون متحرک
۱۲۰	صورت گردش مواد اولیه
۱۲۱	صورت گردش کالای ساخته شده
۱۲۲	ضمیمه دوم
۱۲۲	دفاتر کارخانه
۱۲۶	مسائل
۱۴۹	فصل چهارم: سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای
۱۴۹	مراحل تهیه گزارش هزینه تولید
۱۵۰	معادل آحاد تکمیل شده
۱۵۱	سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای: نحوه گردش حساب‌های صنعتی
۱۵۴	میانگین موزون و اولین صادره از اولین وارده
۱۵۴	میانگین موزون
۱۵۴	محاسبات مربوط به تهیه گزارش هزینه تولید دایره اول در روش میانگین موزون
۱۵۶	محاسبات مربوط به تهیه گزارش هزینه تولید دایره دوم در روش میانگین موزون
۱۶۵	اولین صادره از اولین وارده
۱۶۶	محاسبات مربوط به تهیه گزارش هزینه تولید دایره اول در روش اولین صادره از اولین وارده
۱۶۸	محاسبات مربوط به تهیه گزارش هزینه تولید دایره دوم در روش اولین صادره از اولین وارده
۱۷۳	واحدهای تکمیل شده و انتقال نیافته
۱۷۸	افزایش واحدهای انتقال یافته از دایره قبل
۱۸۵	مسئله حل شده
۱۸۶	سیستم هزینه‌یابی دوگانه
۱۹۱	مسائل

۱۹۹	فصل پنجم: ضایعات، واحدهای معیوب و ضایعات مواد اولیه
۱۹۹	ضایعات
۱۹۹	ضایعات عادی
۱۹۹	ضایعات غیرعادی
۱۹۹	واحدهای معیوب
۱۹۹	واحدهای معیوب عادی
۱۹۹	واحدهای معیوب غیرعادی
۱۹۹	ضایعات مواد اولیه
۲۰۰	ضایعات، واحدهای معیوب و ضایعات مواد اولیه در سیستم هزینه‌یابی سفارش کار
۲۰۰	ضایعات عادی
۲۰۱	ضایعات غیرعادی
۲۰۳	واحدهای معیوب عادی
۲۰۴	واحدهای معیوب غیرعادی
۲۰۵	ضایعات مواد اولیه
۲۰۶	ضایعات، واحدهای معیوب و ضایعات مواد اولیه در سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای
۲۰۶	ضایعات عادی و ضایعات غیرعادی
۲۲۱	واحدهای معیوب عادی و واحدهای معیوب غیرعادی
۲۳۱	فروش ضایعات
۲۳۵	سه نمونه از مسائل هزینه‌یابی مرحله‌ای
۲۴۹	ضایعات مواد اولیه
۲۵۰	مسائل
۲۶۹	فصل ششم: هزینه‌یابی محصولات مشترک و فرعی
۲۶۹	محصولات مشترک
۲۷۰	هزینه‌های مشترک و هزینه‌های قابل تفکیک
۲۷۰	حسابداری محصولات مشترک
۲۷۰	روش ارزش فروش
۲۷۱	روش خالص ارزش بازیافتنی (ارزش تقریبی فروش در نقطه تفکیک)

۲۷۳ روش مقدار فیزیکی
۲۷۴ محصولات مشترک با چند نقطه تفکیک
۲۷۷ محصولات مشترک در سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای
۲۸۳ محصولات فرعی
۲۸۳ روش‌های حسابداری محصولات فرعی
۲۸۳ کاهش خالص ارزش بازیافتنی محصول فرعی از هزینه‌های مشترک
۲۹۰ روش قیمت تمام شده معکوس
۲۹۴ کاهش خالص درآمد حاصل از فروش محصول فرعی از قیمت تمام شده کالای فروش رفته
۲۹۴ منظور نمودن خالص درآمد حاصل از فروش محصول
۲۹۴ فرعی به حساب سایر درآمدها
۲۹۶ ضمیمه: روش درصد سود ناخالص ثابت برای تسهیم هزینه‌های مشترک
۲۹۷ مسائل
۳۱۵ مسائل حل شده
۳۳۳ پروژه حسابداری صنعتی
۳۴۳ فهرست اصطلاحات انگلیسی
۳۴۷ فهرست منابع و مآخذ